

THE LAST LEAF

CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG

By O'Henry

>>> <http://ispeak.vn/> <<<

<p style="text-align: center;">The Last Leaf</p> <p style="text-align: center;">By O'Henry</p>	<p style="text-align: center;">Chiếc lá cuối cùng</p> <p style="text-align: center;">O'Henry</p>
<p>In a little district west of Washington Square the streets have run crazy and broken themselves into small strips called "places." These "places" make strange angles and curves. One Street crosses itself a time or two. An artist once discovered a valuable possibility in this street. Suppose a collector with a bill for paints, paper and canvas should, in traversing this route, suddenly meet himself coming back, without a cent having been paid on account!</p> <p>So, to quaint old Greenwich Village the art people soon came prowling, hunting for north windows and eighteenth-century gables and Dutch attics and low rents. Then they imported some pewter mugs and a chafing dish or two from Sixth Avenue, and became a "colony."</p> <p>At the top of a squatty, three-story brick Sue and Johnsy had their studio. "Johnsy" was familiar for Joanna. One was from Maine; the other from California. They had met at the table d'hôte of an Eighth Street "Delmonico's," and found their tastes in art, chicory salad and bishop sleeves so congenial that the joint studio resulted.</p> <p>That was in May. In November a cold, unseen stranger, whom the doctors called Pneumonia, stalked about the colony, touching one here and there with his icy fingers. Over on the east side this ravager strode boldly, smiting his victims by scores, but his feet trod</p>	<p>Tại một quận nhỏ nằm về hướng tây công trường Washington, đường sá chạy rối loạn, quanh co, tròng tréo nhau tạo thành nhiều khu nhỏ, thường được gọi là những "cái ỏ". Những "cái ỏ" này cong lượn, hình thù thật kỳ dị. Một con đường cứ tự cắt mình ra một hoặc hai lần. Có chàng nghệ sĩ phát ngôn rằng đường sá như vậy cũng có cái... lợi của nó. Giả sử như có một tên đòi nợ đến thu tiền nợ tiền sơn các thân chủ họa sĩ ở đây, lòng vòng qua những con đường như vậy cuối cùng chỉ để tìm thấy chính... mình, với hai bàn tay không.</p> <p>Vì vậy mà các nghệ sĩ tìm đến, lang thang trong cái làng cỏ Greenwich để tìm thuê những căn nhà có những chiếc cổng xây theo kiểu kiểu Hà Lan từ thế kỷ thứ mười tám, cửa sổ quay về hướng bắc với giá thuê thật hạ Rồi họ mang vào những chiếc thùng bằng thiết, vài cái đĩa mòn lỉn kiếm được ở Đại Lộ Thứ Sáu và cứ như vậy cái làng cỏ mặc nhiên trở thành một "thuộc địa" của đám nghệ sĩ.</p> <p>Sue và Johnsy có một xưởng vẽ ở lầu trên cùng của một căn nhà gạch ba tầng thấp lè tè. Johnsy là tên gọi ở nhà của Joanna. Một người từ Main, một người từ California, họ gặp nhau tại quán cơm bình dân trên đường Số Tám, cùng yêu thích hội họa, cùng mê món rau díp trộn, tương đặc đến nỗi cột tay áo mướn chung với nhau một xưởng vẽ.</p> <p>Đó là hồi tháng Năm. Vào tháng mười một thì trời phái một ông khách lạnh</p>

slowly through the maze of the narrow and moss-grown "places."

Mr. Pneumonia was not what you would call a chivalric old gentleman. A mite of a little woman with blood thinned by California zephyrs was hardly fair game for the red-fisted, short-breathed old duffer. But Johnsy he smote; and she lay, scarcely moving, on her painted iron bedstead, looking through the small Dutch window-panes at the blank side of the next brick house.

One morning the busy doctor invited Sue into the hallway with a shaggy, gray eyebrow.

"She has one chance in - let us say, ten," he said, as he shook down the mercury in his clinical thermometer. "And that chance is for her to want to live. This way people have of lining-u on the side of the undertaker makes the entire pharmacopoeia look silly. Your little lady has made up her mind that she's not going to get well. Has she anything on her mind?"

"She - she wanted to paint the Bay of Naples some day." said Sue.

"Paint? - bosh! Has she anything on her mind worth thinking twice - a man for instance?"

"A man?" said Sue, with a jew's-harp twang in her voice. "Is a man worth - but, no, doctor; there is nothing of the kind."

"Well, it is the weakness, then," said the doctor. "I will do all that science, so far as it may filter through my efforts, can accomplish. But whenever my patient begins to count the carriages in her

lòng mà các ngài bác sĩ thường gọi là Bệnh Viêm Phổi đến khủng bố khu "thuộc địa", thò cái bàn tay lạnh ngắt, sờ chỗ này một chút, vỗ chỗ kia một phát. Khu vực phía đông bị ảnh hưởng nặng nề với khá nhiều người bệnh, nhưng bước chân của ông khách chậm dần khi bước vào cái mê cung chật hẹp rêu phong của khu "thuộc địa"

Ông khách Viêm Phổi không phải là hạng người mà bạn thường gọi là ông bạn già hào hiệp. Cô Johnsy gốc Cali nhỏ bé, liễu yếu đó thật ra không phải là đối thủ xứng tay của lão già tay đỏ điểm đàng, nhưng lão vẫn đập cô ta tận tình. Vì vậy mà cô gái nằm xụi lơ, bất động trên chiếc giường sắt, mắt nhìn vào bức tường gạch của căn nhà kế cận xuyên qua khung cửa sổ nhỏ.

Một bữa sáng nọ, ông bác sĩ mời Sue ra ngoài hành lang, nhướng đôi mày rậm:

"Cô ta chỉ có chừng một phần..., để coi, phần mười cơ hội sống sót" Vừa nói ông vừa rầy rầy cái nhiệt độ kế. "Đó là vì cô ta không có chí cầu sinh. Cái cảnh bệnh nhân sắp hàng chờ chết chớ không chịu uống thuốc chắc phải làm cho các thầy chế thuốc xấu hổ. Cô bạn nhỏ của cô đã hạ quyết tâm không chịu bình phục rồi. Cô ta có mơ ước gì trong đầu không?"

Sue đáp:

"Cô ấy... muốn một ngày nào đó sẽ vẽ Vịnh Naples."

"Vẽ? Chậc! Cô ta có một cái gì đáng giá hơn trong đầu để nghĩ tới không, một người đàn ông chẳng hạn?"

funeral procession I subtract 50 per cent from the curative power of medicines. If you will get her to ask one question about the new winter styles in cloak sleeves I will promise you a one-in-five chance for her, instead of one in ten."

After the doctor had gone Sue went into the workroom and cried a Japanese napkin to a pulp. Then she swaggered into Johnsy's room with her drawing board, whistling ragtime.

Johnsy lay, scarcely making a ripple under the bedclothes, with her face toward the window. Sue stopped whistling, thinking she was asleep.

She arranged her board and began a pen-and-ink drawing to illustrate a magazine story. Young artists must pave their way to Art by drawing pictures for magazine stories that young authors write to pave their way to Literature.

As Sue was sketching a pair of elegant horseshow riding trousers and a monocle of the figure of the hero, an Idaho cowboy, she heard a low sound, several times repeated. She went quickly to the bedside.

Johnsy's eyes were open wide. She was looking out the window and counting - counting backward.

"Twelve," she said, and little later "eleven"; and then "ten," and "nine"; and then "eight" and "seven", almost together.

Sue look solicitously out of the window. What was there to count? There was only a bare, dreary yard to be seen, and the blank side of the brick house twenty

"Đàn ông?" Sue lập lại với một giọng mũi khịt khịt. "Đàn ông mà đáng giá thật..., à... không, thưa bác sĩ, không có những chuyện như vậy."

"Chà, như vậy thì tệ thật!" Bác sĩ nói. "Tôi sẽ rán hết sức làm những gì mà khoa học có thể làm được. Nhưng hễ khi nào bệnh nhân của tôi bắt đầu nghĩ tới chiếc xe chở quan tài và đám đồ tùy thì tôi trừ đi một nửa cái hiệu quả của thuốc men. Nếu cô có thể làm cho cô ấy thối mắc một chút gì về mùa đông năm tới thì tôi có thể hứa với cô là cái cơ hội sống sót là một trên năm, còn không thì một trên mười."

Sau khi ông bác sĩ bỏ đi, Sue trở vào phòng làm việc và khóc đến nhão chiếc khăn giấy Nhật Bản. Sau đó cô vác cái giá vẽ vào phòng Johnsy, miệng ba hoa những câu bông đùa chọc vui.

Johnsy nằm im lìm bất động dưới tấm chăn phủ giường, mặt hướng về phía cửa sổ. Ngỡ là bạn đang ngủ, Sue ngưng những lời đùa giỡn.

Cô ta sắp xếp giá vẽ và bắt đầu minh họa cho một truyện đăng báo. Những họa sĩ trẻ dọn đường đến với nghệ thuật bằng cách minh họa cho các truyện trên báo, cũng như các nhà văn trẻ dọn đường đến với văn chương bằng ngòi bút.

Lúc Sue đang mặc áo quần, mang mắt kiếng cho một nhân vật anh hùng, một chàng kỹ sĩ miền Idaho, thì cô nghe một thứ âm thanh rầm rì, lập đi lập lại nhiều lần. Cô ta chạy vội lại bên giường người bệnh.

Johnsy đang mở tròn mắt, nhìn ra ngoài cửa sổ và đếm. Đếm ngược.

feet away. An old, old ivy vine, gnarled and decayed at the roots, climbed half way up the brick wall. The cold breath of autumn had stricken its leaves from the vine until its skeleton branches clung, almost bare, to the crumbling bricks.

"What is it, dear?" asked Sue.

"Six," said Johnsy, in almost a whisper. "They're falling faster now. Three days ago there were almost a hundred. It made my head ache to count them. But now it's easy. There goes another one. There are only five left now."

"Five what, dear? Tell your Sudie."

"Leaves. On the ivy vine. When the last one falls I must go, too. I've known that for three days. Didn't the doctor tell you?"

"Oh, I never heard of such nonsense," complained Sue, with magnificent scorn. "What have old ivy leaves to do with your getting well? And you used to love that vine so, you naughty girl. Don't be a goosey. Why, the doctor told me this morning that your chances for getting well real soon were - let's see exactly what he said - he said the chances were ten to one! Why, that's almost as good a chance as we have in New York when we ride on the street cars or walk past a new building. Try to take some broth now, and let Sudie go back to her drawing, so she can sell the editor man with it, and buy port wine for her sick child, and pork chops for her greedy self."

"You needn't get any more wine," said Johnsy, keeping her eyes fixed out the window. "There goes another. No, I don't want any broth. That leaves just

"Mười hai." một lát sau "Mười một", "Mười", rồi "Chín"; rồi "Tám" và "Bảy" gần như liền nhau.

Sue nhìn ra ngoài cửa sổ với vẻ bồn chồn lo lắng. Có gì ở ngoài đó để đếm đâu? Chỉ có một khoảng sân trống trơn buồn thảm và cái tường gạch của căn nhà cách đó hai mươi thước. Một giây nho già, thật già, gân guốc và cằn cỗi bò lên gần nửa bức tường. Những cơn gió lạnh mùa thu vừa qua làm lá rụng gần hết chỉ còn trơ lại mấy nhánh bám lủng lẳng vào bức tường gạch đổ nát.

Sue hỏi:

"Đếm gì vậy, nhỏ?"

"Sáu." Johnsy nói, gần như thì thầm. "Nó bắt đầu rụng nhanh rồi. Ba ngày trước còn cả trăm, làm mình đếm đến nhức đầu. Nhưng bây giờ thì dễ rồi. Lại một chiếc nữa rụng kia. Chỉ còn có năm chiếc."

"Năm chiếc gì hở nhỏ? Nói cho Sudie biết với."

"Lá! Lá trên giây nho. Khi chiếc lá nho cuối cùng rơi xuống thì mình cũng sẽ đi luôn. Mình nghiệm ra điều đó ba hôm rồi. Bác sĩ không nói cho bạn biết như vậy sao?"

"Ồ, mình chưa bao giờ nghe được những chuyện vô lý như vậy." Sue gắt bặt, giọng pha một chút giễu cợt. "Cái giây nho già đó thì có liên quan gì đến sức khỏe của bạn? Bạn thường vẫn thích cái giây nho đó lắm mà, cái cô hư này. Đừng có suy nghĩ đại dột như vậy.Ồ, hồi sáng này bác sĩ nói là bạn có nhiều cơ hội bình phục lắm, để nhớ chính xác coi ổng nói sao, ổng nói, mười ăn một. Như vậy thì chắc ăn như

four. I want to see the last one fall before it gets dark. Then I'll go, too."

"Johnsy, dear," said Sue, bending over her, "will you promise me to keep your eyes closed, and not look out the window until I am done working? I must hand those drawings in by to-morrow. I need the light, or I would draw the shade down."

"Couldn't you draw in the other room?" asked Johnsy, coldly.

"I'd rather be here by you," said Sue. "Beside, I don't want you to keep looking at those silly ivy leaves."

"Tell me as soon as you have finished," said Johnsy, closing her eyes, and lying white and still as fallen statue, "because I want to see the last one fall. I'm tired of waiting. I'm tired of thinking. I want to turn loose my hold on everything, and go sailing down, down, just like one of those poor, tired leaves."

"Try to sleep," said Sue. "I must call Behrman up to be my model for the old hermit miner. I'll not be gone a minute. Don't try to move 'til I come back."

Old Behrman was a painter who lived on the ground floor beneath them. He was past sixty and had a Michael Angelo's Moses beard curling down from the head of a satyr along with the body of an imp. Behrman was a failure in art. Forty years he had wielded the brush without getting near enough to touch the hem of his Mistress's robe. He had been always about to paint a masterpiece, but had never yet begun it. For several years he had painted nothing except now and then a daub in the line of commerce or advertising. He

bấp rồi, chắc ăn như mình chạy xe trên đường phố hay đi bộ qua các cao ốc ở New York vậy. Thôi, rán ăn chút súp nhé, rồi để cho con nhỏ Sudie này tiếp tục vẽ tranh bán kiếm chút tiền còn mua rượu cho con đang bệnh, mua thịt heo xay về ăn cho đỡ đói nhé."

"Bạn không cần phải mua thêm rượu nho." Johnsy nói mà mắt vẫn dán chặt ra ngoài cửa sổ. "Một chiếc nữa rụng. Không, mình không muốn ăn súp đâu. Vậy là chỉ còn lại bốn chiếc. Mình muốn nhìn thấy chiếc lá cuối cùng rơi trước khi trời tối. Rồi mình sẽ đi theo..."

Sue cúi xuống bên mình Johnsy:

"Johnsy, nhắm mắt lại và hứa là sẽ không nhìn ra ngoài cửa sổ nữa cho đến khi nào mình vẽ xong. Mình phải nộp mấy bản vẽ này vào ngày mai. Mình cần chút ánh sáng, nếu không thì bức tranh sẽ tối hù."

Johnsy hỏi, vẻ lạnh lùng:

"Bạn không vẽ ở phòng khác được à?"

"Mình cần phải ở đây với bạn." Sue đáp. "Ngoài ra, mình không muốn bạn cứ nhìn vào mấy cái lá nho chết tiệt đó."

"Vẽ xong thì nhớ cho biết liền." Johnsy nói và nhắm mắt lại, nằm bất động như một bức tượng bị đổ. "Tại mình muốn nhìn thấy chiếc lá cuối cùng rơi xuống. Mình chờ mệt quá rồi. Mình suy nghĩ mệt quá rồi. Mình muốn buông xuôi tất cả, để cho nó cứ tự do rơi xuống, rơi xuống như những chiếc lá tội nghiệp kia."

"Rán ngủ đi." Sue nói. "Mình phải kêu ông Behrman lên ngồi làm mẫu một người thợ mỏ nghèo. Mình sẽ đi chừng

earned a little by serving as a model to those young artists in the colony who could not pay the price of a professional. He drank gin to excess, and still talked of his coming masterpiece. For the rest he was a fierce little old man, who scoffed terribly at softness in any one, and who regarded himself as especial mastiff-in-waiting to protect the two young artists in the studio above.

Sue found Behrman smelling strongly of juniper berries in his dimly lighted den below. In one corner was a blank canvas on an easel that had been waiting there for twenty-five years to receive the first line of the masterpiece. She told him of Johnsy's fancy, and how she feared she would, indeed, light and fragile as a leaf herself, float away, when her slight hold upon the world grew weaker.

Old Behrman, with his red eyes plainly streaming, shouted his contempt and derision for such idiotic imaginings.

"Vass!" he cried. "Is dere people in de world mit der foolishness to die because leafs dey drop off from a confounded vine? I haf not heard of such a thing. No, I will not bose as a model for your fool hermit-dunderhead. Vy do you allow dot silly pusiness to come in der brain of her? Ach, dot poor leettle Miss Yohnsy."

"She is very ill and weak," said Sue, "and the fever has left her mind morbid and full of strange fancies. Very well, Mr. Behrman, if you do not care to pose for me, you needn't. But I think you are a horrid old - old flibbertigibbet."

một phút. Đừng cử động gì cả cho đến khi mình trở lại, nhé."

Lão Behrman là một họa sĩ ở ngay dưới tầng trệt. Lão đã quá sáu mươi tuổi, có một bộ râu chầy dài từ một cái đầu to tướng xuống một thân hình nhỏ thó giống như bộ râu dài của thánh Moses trong tranh của Michael Angelo.

Behrman là một nghệ sĩ thất bại. Lão cầm cọ đã bốn mươi năm rồi mà chẳng vẽ được một bức tranh nào cho ra hồn.

Lúc nào lão cũng làm như sắp sửa thực hiện một tác phẩm lớn, nhưng thực sự chưa bao giờ bắt tay vào việc. Suốt mấy năm liền lão chẳng vẽ vời gì ngoài một vài bức tranh quảng cáo lem nhem. Lão kiếm sống bằng nghề làm người mẫu cho các họa sĩ trẻ trong khu thuộc địa vì các họa sĩ trẻ này không đủ tiền mướn các người mẫu chuyên nghiệp.

Lão uống rượu như hũ chìm, và nói hoài về cái tác phẩm lớn sắp hoàn thành của mình. Đối với nhiều người thì lão là một lão già nhỏ con mà gân lấm, thường mạt sát thậm tệ cái tánh ủy mị yếu đuối của người khác và tự coi mình như một người dẫn dắt, bảo vệ hai cô họa sĩ trẻ trong cái xưởng vẽ trên lầu.

Sue tìm thấy lão Behrman trong căn phòng nhỏ tối hù của lão ở lầu dưới, người nồng nặc mùi rượu dậu. Trong một góc phòng, tấm vải trên khung vẽ vẫn còn trống trơn nằm chờ hơn hai mươi năm rồi đường cọ đầu tiên của cái tác phẩm lớn của lão. Cô kể cho lão nghe về sự tưởng tượng lạ lùng của Johnsy, về nỗi lo là cô ta vốn đã mong manh, yếu đuối, khi nghị lực của cô cạn đi rồi thì cô sẽ trôi tuột đi như chiếc lá lìa cành.

Lão Behrman, cặp mắt đỏ ngầu chiếu thẳng ra trước, la lên với vẻ chế nhạo,

"You are just like a woman!" yelled Behrman. "Who said I will not bouse? Go on. I come mit you. For half an hour I haf been trying to say dot I am ready to bouse. Gott! dis is not any blace in which one so goot as Miss Yohnsy shall lie sick. Some day I vill baint a masterpiece, and ve shall all go away. Gott! yes."

Johnsy was sleeping when they went upstairs. Sue pulled the shade down to the window-sill, and motioned Behrman into the other room. In there they peered out the window fearfully at the ivy vine. Then they looked at each other for a moment without speaking. A persistent, cold rain was falling, mingled with snow. Behrman, in his old blue shirt, took his seat as the hermit miner on an upturned kettle for a rock.

When Sue awoke from an hour's sleep the next morning she found Johnsy with dull, wide-open eyes staring at the drawn green shade.

"Pull it up; I want to see," she ordered, in a whisper.

Wearily Sue obeyed.

But, lo! after the beating rain and fierce gusts of wind that had endured through the livelong night, there yet stood out against the brick wall one ivy leaf. It was the last one on the vine. Still dark green near its stem, with its serrated edges tinted with the yellow of dissolution and decay, it hung bravely from the branch some twenty feet above the ground.

"It is the last one," said Johnsy. "I thought it would surely fall during the

khinh bỉ cái óc tưởng tượng ngu ngốc đó.

"Dà." Lão khóc. "Thế dan có người ngu nào nghĩ như con nhỏ đó là mình sẽ chít theo những chiếc lá nho khi nó lia cành không? Lão chưa từng nghe chiện đó bao giờ. Không, Lão không làm cái người mẫu khổ hạnh ngu ngốc đó cho cô đâu, hiểu chưa. Sao cô lại để cho những chiện ngu xuẩn như dậy chạy dô đầu con nhỏ đó như dậy hả? Ờ, cái con nhỏ Johnsy tội nghiệp."

"Cô ta bệnh nặng và yếu lắm." Sue đáp. "Cơn sốt làm cho tâm trí cô ta trở nên hỗn loạn, tưởng tượng ra những việc hoang đường. Được rồi. Ông Mehrman, nếu ông không muốn làm người mẫu cho tôi thì cũng không sao. Tôi biết ông chỉ là một lão già khó tánh, ba hoa, ngồi lê đôi mách."

"Cô đúng là cái giống đờn bà!" Lão Behrman la lên. "Ai nói là lão không chịu ngồi mẫu? Đi đi. Lão sẽ lên gặp cô. Suốt nửa tiếng đồng hồ vừa rồi lão đã giải thích là lão sẵn sàng ngồi mẫu mà. Dà, đây đâu phải là chỗ cho những người tốt như cô Johnsy nằm bịnh chớ. Một ngày nào đó lão sẽ dễ xong tác phẩm lớn, rồi chúng ta sẽ rời bỏ chỗ này. Dà, đúng dậy."

Lúc hai người lên đến nơi thì Johnsy đang ngủ. Sue kéo tấm màn cửa sổ cho kín lại và ra dấu cho lão Behrman sang phòng kế. Cả hai cùng lo lắng nhìn mấy cọng giầy nho bên ngoài cửa sổ. Rồi cả hai cùng nhìn nhau một lúc lâu không nói lời nào. Trời mưa dai dẳng và có chút tuyết rơi. Lão Behrman trong chiếc áo xanh cũ kỹ, bắt đầu ngồi lên trên cái ấm nước đặt lộn ngược giả làm tảng đá

night. I heard the wind. It will fall to-day, and I shall die at the same time."

"Dear, dear!" said Sue, leaning her worn face down to the pillow, "think of me, if you won't think of yourself. What would I do?"

But Johnsy did not answer. The loneliest thing in all the world is a soul when it is making ready to go on its mysterious, far journey. The fancy seemed to possess her more strongly as one by one the ties that bound her to friendship and to earth were loosed.

The day wore away, and even through the twilight they could see the lone ivy leaf clinging to its stem against the wall. And then, with the coming of the night the north wind was again loosed, while the rain still beat against the windows and pattered down from the low Dutch eaves.

When it was light enough Johnsy, the merciless, commanded that the shade be raised.

The ivy leaf was still there.

Johnsy lay for a long time looking at it. And then she called to Sue, who was stirring her chicken broth over the gas stove.

"I've been a bad girl, Sudie," said Johnsy. "Something has made that last leaf stay there to show me how wicked I was. It is a sin to want to die. You may bring me a little broth now, and some milk with a little port in it, and - no; bring me a hand-mirror first, and then pack some pillows about me, and I will sit up and watch you cook."

để làm mẫu một người thợ mỏ nghèo khó.

Sáng hôm sau, khi Sue thức dậy sau chừng một giờ ngủ mê, cô bắt gặp Johnsy với cặp mắt mở lớn, đờ đẫn đang nhìn chăm chăm vào một cái bóng màu xanh.

"Kéo cửa sổ lên. Mình muốn nhìn một chút." Cô thì thầm ra lệnh.

Sue làm theo một cách ẻo ỏi.

Nhưng, ô kìa, sau một cơn mưa dữ dội và những cơn gió vật vờ suốt đêm dài, một chiếc lá nho vẫn còn hiện rõ mồn một trên bức tường gạch. Đó là chiếc lá nho cuối cùng còn sót lại. Cuống lá vẫn còn cái màu xanh đậm nhưng ven rìa lá rặng thưa đã nhuộm màu vàng úa, treo lơ lửng như thách đổ trên một giây nho cách mặt đất chừng hai chục thước.

"Đó là chiếc lá cuối cùng." Johnsy nói. "Mình cứ tưởng nó chắc phải rụng hồi đêm rồi. Mình nghe gió dữ lắm. Chắc nó sẽ rụng trong ngày hôm nay và mình cũng sẽ rụng theo."

"Nhỏ, nhỏ ơi." Sue vừa nói vừa dúi khuôn mặt mệt mỏi của mình vào chiếc gối. "Nếu bạn không muốn nghĩ đến bản thân mình thì xin hãy nghĩ tới Sue đây. Sue phải làm sao đây?"

Nhưng Johnsy không trả lời. Cái sinh vật cô đơn khủng khiếp nhất trên thế gian này phải là cái linh hồn khi đã sẵn sàng đi vào một cuộc hành trình miên viễn, đầy huyền bí. Sự tưởng tượng hoang đường đó dường như càng ám ảnh cô gái mạnh mẽ hơn khi mối liên hệ với bạn bè và với trái đất này của cô cứ lỏng lẻo dần.

And hour later she said:

"Sudie, some day I hope to paint the Bay of Naples."

The doctor came in the afternoon, and Sue had an excuse to go into the hallway as he left.

"Even chances," said the doctor, taking Sue's thin, shaking hand in his. "With good nursing you'll win." And now I must see another case I have downstairs. Behrman, his name is - some kind of an artist, I believe. Pneumonia, too. He is an old, weak man, and the attack is acute. There is no hope for him; but he goes to the hospital to-day to be made more comfortable."

The next day the doctor said to Sue: "She's out of danger. You won. Nutrition and care now - that's all."

And that afternoon Sue came to the bed where Johnsy lay, contentedly knitting a very blue and very useless woollen shoulder scarf, and put one arm around her, pillows and all.

"I have something to tell you, white mouse," she said. "Mr. Behrman died of pneumonia to-day in the hospital. He was ill only two days. The janitor found him the morning of the first day in his room downstairs helpless with pain. His shoes and clothing were wet through and icy cold. They couldn't imagine where he had been on such a dreadful night. And then they found a lantern, still lighted, and a ladder that had been dragged from its place, and some scattered brushes, and a palette with green and yellow colors mixed on it, and - look out the window, dear, at the last

Ngày tàn dần, và dù trời nhá nhem tranh tối tranh sáng, họ vẫn có thể nhìn thấy chiếc lá nho duy nhất còn bám vào cuống giây nổi bật trên bức tường. Rồi đêm đến và những cơn gió bắc lụn dần, trong khi cơn mưa vẫn còn đập vào khung cửa sổ, và rơi lộp bộp dưới mái hiên.

Khi trời vừa hừng sáng, Johnsy thần thờ đòi kéo tấm màn che lên.

Chiếc lá vẫn còn đó.

Johnsy nằm yên lặng nhìn một lúc khá lâu. Rồi cô cất tiếng gọi Sue đang khuấy nồi súp gà trên cái lò gas.

"Minh thật là hư quá, Sudie ạ." Johnsy nói. "Một cái gì đó đã làm cho chiếc lá cuối cùng kia không chịu rụng làm mình cảm thấy xấu hổ quá, mình thật là tệ quá. Muốn chết đi thì quả là một điều ngu xuẩn. Bạn mang cho mình một chút súp đi, một ít sữa có pha chút rượu nho nữa; nhưng khoan, mang cho mình một cái gương nhỏ trước đã, rồi kê giùm mình mấy chiếc gối để mình có thể ngồi dậy nhìn bạn làm bếp."

Một giờ sau cô ta bảo:

"Sudie này, mình hy vọng có ngày sẽ vẽ Vịnh Naples."

Chiều hôm đó bác sĩ đến thăm. Sue cáo lỗi với bạn để đi ra hành lang gặp bác sĩ khi ông ta ra về.

"Có triển vọng tốt." Bác sĩ vừa nói vừa cầm lấy bàn tay gầy guộc và run rẩy của Sue. "Rán chăm sóc thì cô ấy sẽ khỏi. Bây giờ tôi phải đi thăm một bệnh nhân khác dưới lầu, tên là Behrman, nghe nói là một nghệ sĩ gì đó. Cũng bị viêm phổi. Ông ta già, yếu thành ra bị

ivy leaf on the wall. Didn't you wonder why it never fluttered or moved when the wind blew? Ah, darling, it's Behrman's masterpiece - he painted it there the night that the last leaf fell.

nặng lắm. Không có hy vọng gì; nhưng hôm nay sẽ đưa ông ta vào bệnh viện để được tiện nghi hơn."

Hôm sau bác sĩ bảo Sue:

"Cô ấy qua cơn nguy rồi. Cô đã thắng. Giờ chỉ cần ăn uống và tịnh dưỡng là đủ."

Chiều hôm đó, Sue đến bên Johnsny đang nằm trên giường bệnh, thắt lại chiếc khăn len quàng cổ màu thật xanh, quàng tay ôm lấy bạn, rồi ôm chiếc gối, tần mần tần mần...

"Minh có chuyện này muốn nói với bạn, con chuột bạch à." Cô ta nói. "Cụ Behrman đã mất trong bệnh viện ngày hôm nay vì bị viêm phổi. Cụ mắc bệnh chỉ có hai ngày. Hôm đầu tiên ông quản gia tìm thấy cụ nằm trong phòng có vẻ đau đớn lắm. Giày dép, quần áo cụ ướt sũng và lạnh như đá. Họ không tưởng tượng ra được cụ ấy đi đâu, làm gì trong một đêm gió mưa khủng khiếp như vậy. Sau đó họ tìm thấy chiếc đèn lồng vẫn còn cháy sáng, một chiếc thang được kéo lên ra từ trong kho, mấy chiếc cọ còn dính sơn và một hộp sơn pha trộn hai thứ màu xanh và vàng. Và bạn thử nhìn ra ngoài cửa sổ kia, nhìn vào chiếc lá nho cuối cùng trên bức tường đó. Bạn không cảm thấy ngạc nhiên là tại sao nó chẳng lung lay động đậy gì trong cơn gió à? Nhỏ ơi, nó chính là cái tác phẩm lớn của cụ Behrman đó. Cụ đã vẽ nó vào cái đêm chiếc lá nho cuối cùng rơi xuống."